

Dynamiczny Indeks Konsumpcji

indekskonsumpcji.pl

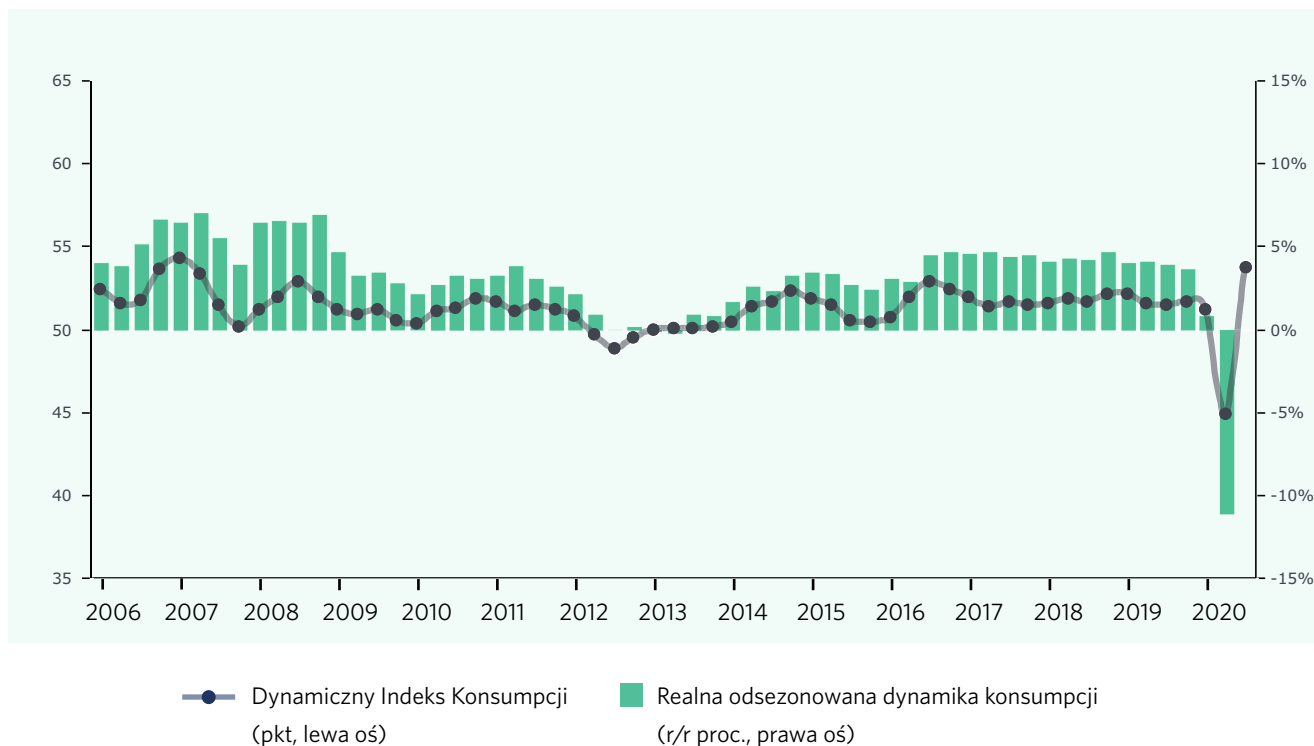
Listopad 2020

Dynamiczny Indeks Konsumpcji (DIK) to nowy wskaźnik koniunktury przygotowywany przez Politykę Insight na podstawie danych Fundacji Polska Bezgotówkowa. Pozwala przewidzieć, jak będzie się kształtowała realna dynamika konsumpcji w Polsce, zanim GUS opublikuje pełne dane o PKB i jego składowych. Wskaźnik publikowany jest co kwartał. Wartość DIK powyżej 50 pkt. oznacza wzrost realnej konsumpcji z kwartału na kwartał, a wartości poniżej 50 pkt. oznacza jej spadek.

Oprócz głównego indeksu, publikujemy także sześć subindeksów DIK, obrazujących zmiany koniunktury w poszczególnych branżach polskiej gospodarki oferujących towary i usługi konsumentom – od sprzedawców żywności po fryzjerów czy restauratorów. Dzięki nim można łatwiej zrozumieć, z czego wynika spowolnienie w konsumpcji, a także ocenić jego trwałość.

W niniejszej analizie omawiamy wartość DIK w III kwartale 2020 r. Opisujemy, czego dowiedzieliśmy się o tempie wzrostu spożycia prywatnego i dynamice PKB w tym okresie.

Dynamiczny Indeks Konsumpcji a realna odsezonowana dynamika konsumpcji w latach 2006-2020 (r/r)

Źródło: Obliczenia własne.

DIK wskazuje na mocne odbicie konsumpcji

III kwartał przyniósł wyraźną poprawę koniunktury w handlu i usługach konsumenckich. Nie wszystkie branże odczuły jednak ożywienie.

Dane za III kwartał 2020 r.

Wskaźnik DIK wzrósł do 53,70 pkt. To gwałtowna poprawa wobec II kw., kiedy indeks spadł do najniższego poziomu w historii i wyniósł 44,87 pkt. Tak mocne odbicie to efekt zniesienia lockdownu i związanego z nim ożywienia w wielu branżach gospodarki - od ciężkiego przemysłu po salony kosmetyczne. Dodatkowo wzrostowi konsumpcji sprzyjały decyzje Polaków o spędzeniu wakacji w kraju. Należy jednak zauważyć, że ożywienie było co do skali niższe niż wiosenna recesja. Oznacza to, że konsumpcja wciąż pozostaje niższa niż przed rokiem (o 3-4 proc. w porównaniu z III kw. 2019 r.), a nastroje zakupowe konsumentów są gorsze niż w pierwszych miesiącach roku.

Znaczna poprawa koniunktury w sklepach nieżywnościowych. Subindeks DIK w kategorii „Sprzedaż detaliczna” wzrósł w III kw. do 56,13 pkt z 49,65 pkt w II kw. To przede wszystkim rezultat poprawy koniunktury w innych placówkach handlowych niż małe sklepy spożywcze. Większość strat w obrotach z II kwartału odrobiły sklepy odzieżowe, meblowe oraz ze sprzętem RTV i AGD. Sklepy z żywnością odnotowały natomiast spadek subindeksu DIK do 52,27 pkt. z ponad 60 pkt. w II kwartale, co było efektem powrotu klientów do galerii handlowych i sklepów wielkopowierzchniowych kosztem ograniczenia częstotliwości zakupów w mniejszych placówkach. Mimo to subindeks w tej kategorii pozostał powyżej granicy 50 pkt. co oznacza wzrost obrotów w porównaniu z II kwartałem. Był on w naszej ocenie spowodowany ogólną poprawą koniunktury i nietypowo dużym wzrostem sprzedaży w sklepach spożywczych z miejscowościach turystycznych.

Kwiaciarnie wciąż w głębokiej recesji. Nie wszystkie placówki handlowe wyszły z wiosennej recesji. W III kw. dużo niższe obroty niż w I kw. odnotowały kwiaciarnie. To zapewne rezultat mniejszej liczby uroczystości rodzinnych i wesel - część z nich została odwołana w związku z wysokim ryzykiem zarażenia koronawirusem na tego typu

wydarzeniach. Do wartości sprzedaży z pierwszego kwartału nie powróciły również apteki - przez wakacje ludzie kupowali tylko niezbędne leki, korzystając ze zrobionych w lutym i marcu zapasów leków i suplementów. W nieco lepszej kondycji były stacje benzynowe, gdzie sprzedaż urosła w porównaniu z II kw., ale wciąż pozostała znacznie poniżej tej z III kw. 2019 r. w związku ze sporą liczbą osób pozostających w trybie pracy zdalnej.

Hotele i restauracje na moment wyszły z recesji. Otwarcie gospodarki wraz z uruchomieniem bonu turystycznego przez rząd oraz niższym niż w ubiegłych latach odsetkiem osób decydujących się na spędzenie wczasów zagranicą, spowodowały znaczne ożywienie w branży hotelarskiej i gastronomicznej. Subindeks DIK w tej kategorii, obejmującej także - będące wciąż w recesji - usługi rekreacyjne, wzrósł do 52,27 pkt z 26,45 pkt w II kw. Znaczna poprawa koniunktury nastąpiła w usługach związanych ze zdrowiem i urodą (wzrost subindeksu do 54,95 pkt). Pozostałe branże usług konsumpcyjnych wciąż jednak znajdowały się w recesji - gorzej niż w I kwartale radziły sobie firmy świadczące usługi edukacyjne czy mechaniczne.

CO Z TEGO WYNIKA

Wskaźnik DIK za III kwartał 2020 r. wskazuje, że polska gospodarka wyraźnie odbiła, ale poziom konsumpcji pozostał poniżej tego odnotowanego przed rokiem. Co więcej, poprawa ta ma wyłącznie charakter przejściowy, ponieważ od momentu przyspieszenia rozwoju pandemii nastroje konsumenckie znów uległy pogorszeniu. W pierwszej kolejności ucierpiały restauracje, hotele i sklepy w galeriach handlowych, ale w listopadzie nowe obostrzenia epidemiczne dotknęły już praktycznie wszystkie placówki handlowo-usługowe. Z tego względu szacujemy, że średni indeks DIK w 2020 r. pozostanie wyraźnie poniżej 50 pkt., a w wielu najmocniej dotkniętych branżach nawet poniżej 45 pkt. sygnalizując wysokie ryzyko upadłości firm.

Autor
indeksu

Adam Czerniak
Główny ekonomista
Polityka Insight

polskabezgotowkowa.pl

POLITYKA
INSIGHT

politykainsight.pl